

Toespraak van Sven Gatz

Minister van Cultuur, Jeugd, Media en Brussel

Viering 80 jaar Doktersgild Van Helmont

Brussel, zaterdag 1 oktober 2016

Geachte voorzitter, dames en heren,

- Het is me een grote eer uw gast te mogen zijn en een feestrede te mogen uitspreken ter gelegenheid van de 80ste verjaardag van het Doktersgild Van Helmont. Het Brussel van 1936 zag er onherkenbaar anders uit dan vandaag. Niet alleen de verkeersdrukte, de gebouwen, straten, lanen en pleinen zagen er geheel anders uit als vandaag. Ook de bevolking van deze stad is vandaag in niets meer te vergelijken met 80 jaar geleden. Vandaag leven we in een superdiverse en kosmopolitische stad.
- Het doktersgild werd gesticht als beroepsvereniging van de Vlaamse artsen van Brussel en omgeving. Uw voorzitter is wat dieper op de ontstaansredenen en de geschiedenis ingegaan. Het was een tijd waarin het nog maar enkele jaren mogelijk was om de studies geneeskunde helemaal in het Nederlands te volgen, in Leuven en in Gent.
- Later zou het gild, dat van start ging als beroepsvereniging, zich meer en meer concentreren op de strijd voor de belangen van de Vlaamse artsen en patiënten. Vanuit de basisfilosofie dat een goede gezondheidszorg slechts kan worden gegeven, als arts en patiënt elkaar tot in alle finesses begrijpen.

- Er volgden jaren van grote strijd voor het Nederlands in Brussel, waarin het Doktersgild Van Helmont als lid van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen, consequent de belangen van de Vlaamse artsen en patiënten bleef verdedigen.
- Ik laat het aan uw voorzitter over om te betogen waarom het Doktersgild Van Helmont vandaag de dag nog nodig en nuttig is. In mijn feestrede wil ik het vooral hebben over de zaken in verband met welzijn en gezondheidszorg die uw vereniging interesseren en die te maken hebben met mijn rechtstreekse bevoegdheden of met de zaken waarbij ik als minister van Brusselse Aangelegenheden in de Vlaamse Regering bij betrokken ben.
- Vanuit mijn eigen Brusselbeleid geef ik structurele ondersteuning aan twee belangrijke organisaties, het Huis voor Gezondheid en het Kenniscentrum Woonzorg Brussel. Het Huis ontstond in 2010 uit een project dat zorgverleners en organisaties samenbracht met het oog op meer coördinatie en samenwerking in de Brusselse zorg. Het Huis voor Gezondheid zoekt een oplossing voor een aantal uitdagingen in de Brusselse gezondheidszorg. Het weerspiegelt het engagement van de beleidsmakers om te investeren in de Nederlandskundige gezondheidszorg in de hoofdstad. Het Huis wordt gefinancierd door de Vlaamse Overheid en de VGC. Het streeft naar een efficiënte zorgorganisatie met het oog op een kwalitatief zorgaanbod in Brussel, in het bijzonder voor de Nederlandstalige patiënt in Brussel.
- Hiertoe biedt het Huis voor Gezondheid ondersteuning aan zorgverleners en organisaties van zorgverleners die in de context van een multiculturele hoofdstad toegankelijke en kwalitatieve zorg willen bieden, die gesteund is op de globale benadering van de patiënt of cliënt. Het Huis voor Gezondheid is een organisatie die dankzij het delen van zijn kennis van het Brusselse zorglandschap, samenwerking en netwerking tussen organisaties en

zorgverleners opstart en aanmoedigt. Het doel is de toegang en de kwaliteit te verbeteren van de gezondheidszorg voor personen die een beroep willen doen op Nederlandkundige zorg in Brussel.

- De tweede belangrijke organisatie is het Kenniscentrum Woonzorg Brussel. Dit Kenniscentrum biedt een antwoord op de toenemende zorgvraag door de vergrijzing. Het mikt op de uitbouw van een volwaardig Vlaams erkend woonzorgaanbod in Brussel. Het doel is om elke oudere of zorgbehoevende, en zeker de Nederlandkundige, de dienst- en zorgverlening te geven die het best bij hem of haar past.
- Hiertoe ontwikkelt de organisatie, onder het motto 'stabiliseer het wonen, mobiliseer de zorg' buurtgerichte woonzorgconcepten waarbij het levenslang thuiswonen wordt gestimuleerd en (semi)residentiële zorg wordt geboden indien nodig. Het Kenniscentrum Woonzorg stelt de in Brussel opgebouwde knowhow ter beschikking van de Vlaamse Overheid en Vlaamse initiatiefnemers door advies te verlenen, onderzoeksopdrachten uit te voeren, goede praktijken bekend te maken, voor zorginnovatie in te staan en de functie van laboratorium op te nemen.
- Momenteel is er een transitieproces van de Brusselse welzijns- en gezondheidssector aan de gang met de bedoeling deze te harmoniseren en te komen tot één ondersteuningsstructuur. De twee bovenstaande organisaties zijn hierbij betrokken.
- Naast deze 2 belangrijke organisaties heeft het recente begrotingsoverleg van de Vlaamse Regering ook voor de Brusselse gezondheids- en zorgsector positief nieuws opgeleverd. Het Brusselfonds krijgt vanaf 2017 twee miljoen euro bijkomende middelen. Een deel daarvan zal naar investeringen gaan in

de welzijns- en/of gezondheidssector. We onderzoeken momenteel waaraan we de middelen het best kunnen besteden.

- Natuurlijk investeert Vlaanderen ook vanuit de algemene middelen in Brussel. Vlaanderen heeft de bedoeling en de ambitie om de historische achterstand inzake welzijns- en gezondheidsvoorzieningen in het Brussels hoofdstedelijk gewest zo snel mogelijk in te halen.
- U heeft misschien al gehoord dat Vlaanderen een *Vlaamse Sociale Bescherming* stap voor stap aan het uitbouwen is. In die VSB zitten de de bestaande zorgverzekering, de tegemoetkoming en hulp aan bejaarden en het basisondersteuningsbudget (BOB) voor personen met een beperking. Het decreet inzake de VSB zal op 1 januari 2017 in voege treden.
- Zoals u wellicht al weet, kán wie in Brussel woont zich bij de VSB aansluiten. Maar in het Brussels hoofdstedelijk gewest is de aansluiting niet verplicht. Om te vermijden dat een inwoner van Brussel zich pas zou aansluiten als hij van een tegemoetkoming zal beginnen genieten, werd destijds in het decreet zorgverzekering een wachttijd ingevoerd voor wie zich niet tijdig aansloot. Die wachttijd bedroeg toen 10 jaar. Ook in dit werd het systeem van een wachttijd ingevoerd voor geïnteresseerden uit Brussel. Maar dit keer bedraagt die wachttijd slechts 5 jaar. Door de wachttijd te halveren, hoopt de bevoegde minister, Jo Vandeurzen, het voor de Brusselaars aantrekkelijker te maken om bij de Vlaamse Sociale Bescherming aan te sluiten.
- Voor de nieuwe pijlers lassen we een overgangperiode in voor de aangeslotenen uit Brussel. Voor het basisondersteuningsbudget en de tegemoetkoming en hulp aan bejaarden kunnen Brusselaars tot 2020 aansluiten zonder wachttijd. Voor de zorgverzekering echter blijft de wachttijd van 5 jaar gelden voor wie te laat aansloot.

- Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin Jo Vandeurzen plant in 2017 een nieuwe eerstelijnsconferentie, over de hervorming van de eerstelijnszorg in Vlaanderen. Momenteel zijn er diverse netwerkstructuren actief op de eerste lijn. Bij de zesde staatshervorming waren ook de overheveling van de ondersteuning van de gezondheidsberoepen van de eerste lijn en de reorganisatie van de eerstelijnszorg gepland.
- In het voorbereidingstraject naar de conferentie werd ook een werkgroep Brussel opgericht. Vanuit de specifieke Brusselse situatie heeft de werkgroep de voorstellen voor de hervorming onder de loep genomen. De eerste regionale toetsingsavond vond begin september plaats in Brussel. De avond was een organisatie van Bianca Debaets, het bevoegd collegelid voor welzijn in de VGC en minister Vandeurzen. Het werkveld in Brussel, onder meer met Vlaamse huisartsen uit Brussel, was ruim vertegenwoordigd. De specifieke eigenheid van de Brusselse situatie, met onder meer het samenleven van mensen die heel veel talen spreken en de grote kansarmoede, kwam er aan bod. De eerstelijnsconferentie zelf zal plaatsvinden op vrijdag 17 februari 2017 in Brussel. Alle Brusselse huisartsen zijn hier natuurlijk welkom.
- Zo kom ik het tot het einde van mijn toespraak, waarin ik het panorama van het Vlaams gezondheids- en welzijnsbeleid in Brussel heb geschetst. Ik hoop dat u er iets aan hebt gehad. Het leek me in ieder geval een thema te zullen worden waarmee de Dokter van Helmontgilde na zijn tachtigste verjaardag verder mee naar de toekomst kan kijken.